

การประชุมเชิงปฏิบัติการ (กรุงเทพ) - Session 4 วันอาทิตย์ที่ 8 พฤษภาคม 2565
กรอบปฏิบัติการการติดตาม การประเมินผล และการเรียนรู้ (MEL)

กรอบปฏิบัติการ MEL คืออะไร?

แนวปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการทำงานกับชาวประมงพื้นบ้านอย่างยั่งยืนโดยสมัครใจในบริบทของความมั่นคงทางอาหารและการขจัดความยากจน (แนวปฏิบัติ SSF) ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการด้านประมงในปี พ.ศ. 2557 และพัฒนาจากกระบวนการมีส่วนร่วมที่สำคัญจากองค์กรภาคประชาสังคมรวมทั้ง The International Collective in Support of Fishworkers (ICSF) เพื่อการขับเคลื่อนไปสู่การใช้ฐานสิทธิมนุษยชนในการทำงานพัฒนา

แนวปฏิบัติการ SSF ได้รับความสนใจอย่างต่อเนื่องและแพร่หลาย จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการสนับสนุนแนวปฏิบัติการ SSF เพื่อพัฒนากรอบปฏิบัติการ MEL และนำไปปรับใช้กับการปฏิบัติจริงได้ แนวปฏิบัติ SSF นี้ ชูประเด็นความสำคัญของการมีระบบติดตามที่สามารถประเมินความคืบหน้าในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์และข้อเสนอแนะต่างๆ (หัวข้อ 13.4) และ การมีส่วนร่วมของชุมชนชาวประมงพื้นบ้าน ภายใต้ความร่วมมือในการติดตามผล (หัวข้อ 13.5) นอกเหนือจากการติดตามกระบวนการทำงานแล้ว กรอบปฏิบัติการ MEL สามารถนำไปใช้เพื่อระบุถึงช่องว่างและความท้าทายในการปฏิบัติตามหลักการและแนวทางตามแนวปฏิบัติ SSF และทำความเข้าใจการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากความสำเร็จอย่างแพร่หลายในการดำเนินงานได้

ระยะเวลาระหว่างปี พ.ศ. 2563 ถึง พ.ศ. 2564 องค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) และ สถาบันการวิจัยระดับนานาชาติ WorldFish ได้จัดทำร่างกรอบปฏิบัติการ MEL ขึ้น โดยอ้างอิงจากการศึกษาและพิจารณาแนวปฏิบัติของ SSF และหัวข้อที่สำคัญ (บทที่ 5-9) อย่างใกล้ชิดและถี่ถ้วน นอกจากนั้น แบบร่างนี้ยังอ้างอิงจากกรอบปฏิบัติการอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ยกตัวอย่างเช่น เป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals –SDGs) และ ปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง (United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples: UNDRIP) ร่างกรอบปฏิบัติการ MEL นี้ประกอบไปด้วยแนวทางผลกระทบของประเด็นสำคัญของแนวปฏิบัติ SSF และ ตัวชี้วัดอื่นๆที่เกี่ยวข้องในการติดตามผลกระทบเหล่านี้ และในปี พ.ศ. 2564 ได้มีการตรวจสอบ ทบทวนและพัฒนาแบบร่างให้สมบูรณ์มากขึ้น ผ่านการปรึกษาหารือโดยนักวิชาการจากหลากหลายแห่ง

ตั้งแต่เดือนมีนาคมพ.ศ. 2565 ICSF ได้ดำเนินการปรับปรุงแบบร่างและกลั่นกรอง จนสามารถจัดทำเป็นกรอบปฏิบัติการ MEL ฉบับสมบูรณ์ รวมถึงร่างคู่มือที่รวบรวมคำแนะนำต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้

เครื่องมือการอบปฏิบัติการ MEL ทั้งนี้ตามเจตนารมณ์ของแนวปฏิบัติ SSF กระบวนการนี้จะถูกดำเนินการโดย อาศัยหลักการการมีส่วนร่วม โดยอำนวยความสะดวกในการส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของชาวประมง-พื้นบ้าน เพื่อพัฒนาการอบปฏิบัติการ MEL และสามารถนำไปปรับใช้จริงได้ เมื่อได้ฉบับสมบูรณ์ กลุ่มเป้าหมายหลักในการนำเอาการอบปฏิบัติการ MEL ไปใช้คือองค์กรภาครัฐและหน่วยงานองค์กรต่างๆ ที่ต้องการเห็นความก้าวหน้าในระดับประเทศสำหรับการนำแนวปฏิบัติ SSF ไปดำเนินการโดยใช้หลักการการมีส่วนร่วม จุดประสงค์หลักของการอบปฏิบัติการ MEL คือการสนับสนุน ส่งเสริม และยกระดับการดำเนินงาน ภายใต้แนวปฏิบัติ SSF โดยเน้นย้ำถึงความคืบหน้าในการดำเนินงานที่ผ่านมา และเน้นถึงจุดด้อยที่ต้องได้รับการแก้ไขและพัฒนาต่อไป

คำถามสำหรับการอภิปรายกลุ่ม

- (1) คณะรัฐบาลของคุณได้ดำเนินงานภายใต้แนวปฏิบัติ SSF หรือไม่ และอยากให้รัฐบาลดำเนินการโดย อาศัยหลักการทำงานของ MEL อย่างไร
- (2) คุณมีคำถามหรือข้อสงสัยใดบ้างเกี่ยวกับการดำเนินงานภายใต้ แนวปฏิบัติ SSF ในประเทศของคุณ
- (3) คำถามใดบ้างที่ควรอยู่ในหนังสือคู่มือเพื่อชี้แนะแนวทางในการดำเนินงานโดยอาศัยการอบปฏิบัติการ MEL
- (4) คุณคิดว่ากรอบปฏิบัติการ MEL จะช่วยเสริมกระบวนการติดตามของแนวปฏิบัติ SSF จากระดับล่างขึ้นบนได้อย่างไร